

Аналітичний звіт

за 2019 рік

Дерегуляція

*Дозвільна
система та
ліцензування*

*Державний
нагляд
(контроль)*

*Державна
регуляторна
політика*

Державна
регуляторна
служба
України

м. Київ,
лютий 2020 р.

Передбачуваність регуляторної діяльності

Державна регуляторна політика

Дотримання регуляторними органами *принципу передбачуваності – послідовності регуляторної діяльності*

дозволяє суб'єктам господарювання здійснювати планування своєї діяльності та є запорукою забезпечення права участі суб'єктів господарювання у регуляторній діяльності органів виконавчої влади

Рівень системного підходу до планування регуляторної діяльності:

ЦОВВ - суттєве погіршення:

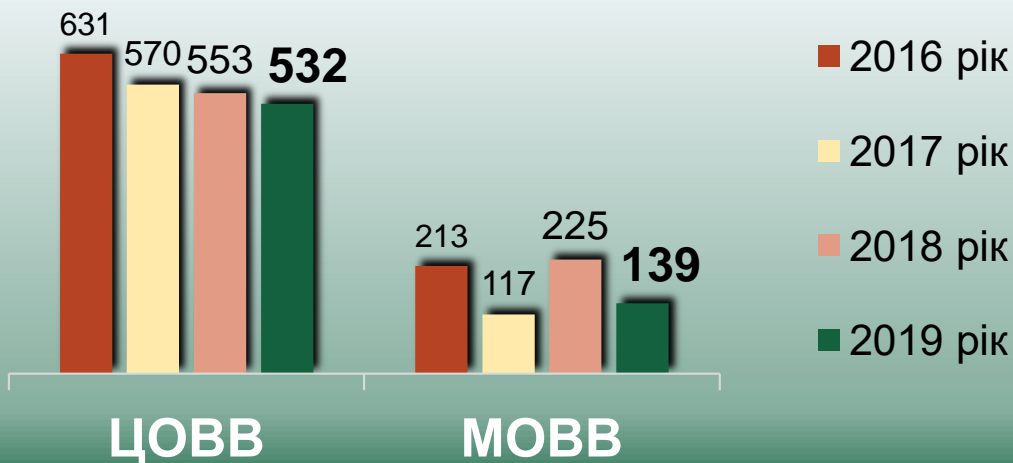
- ✓ зросла у 2,2 рази кількість проектів РА, включених до відповідних планів (з 449 – на початок року до 981 – на кінець року),
- ✓ зросла кількість ЦОВВ, у яких більше половини проектів РА, поданих на погодження до ДРС, не були включені до відповідних планів (з 11 до 14),
- ✓ зросла кількість ЦОВВ, у яких жоден з проектів, що подавався на погодження до ДРС, не був запланований (з 3 до 5),
- ✓ удвічі зменшилась кількість ЦОВВ, які провадили регуляторну діяльність виключно у відповідності із затвердженими планами (з 15 до 7)

МОВВ - покращення:

- ✓ зросла кількість регіонів, які провадили регуляторну діяльність виключно у відповідності із затвердженими планами (з 12 до 18),
- ✓ знизилось на 26% зростання кількості проектів РА, включених до відповідних планів, впродовж року

Відповідність проектів регуляторних актів принципам державної регуляторної політики

Розглянуто проектів регуляторних актів:

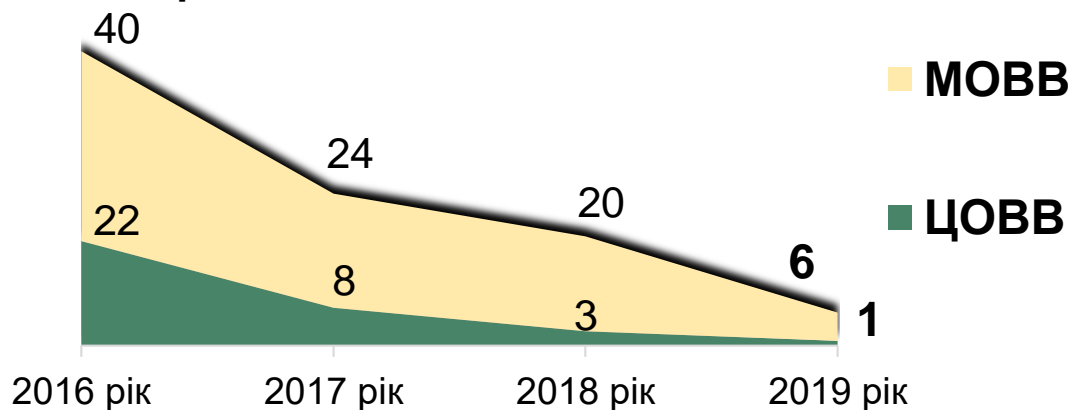

Дотримання процедури підготовки аналізу регуляторного впливу (АРВ) – 98,5%

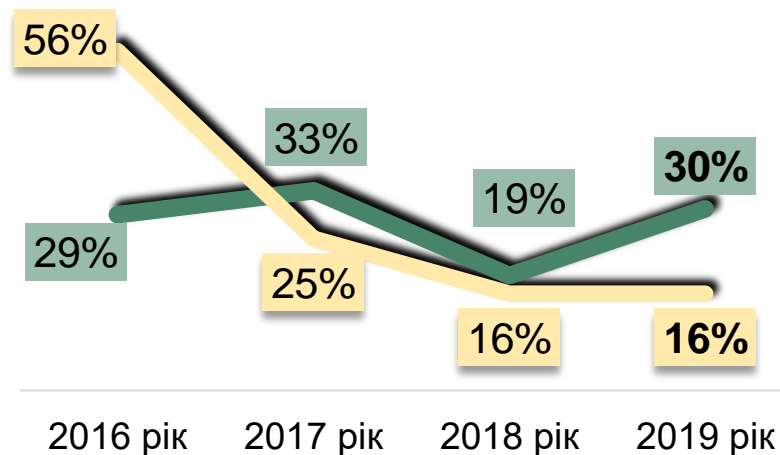
Дотримання процедур з оприлюднення проектів регуляторних актів – 98,2%

Дотримання вимог законодавства щодо відстеження результативності дії прийнятих регуляторних актів – рівень знизився на 7%

Регуляторні акти, прийняті без погодження з ДРС:

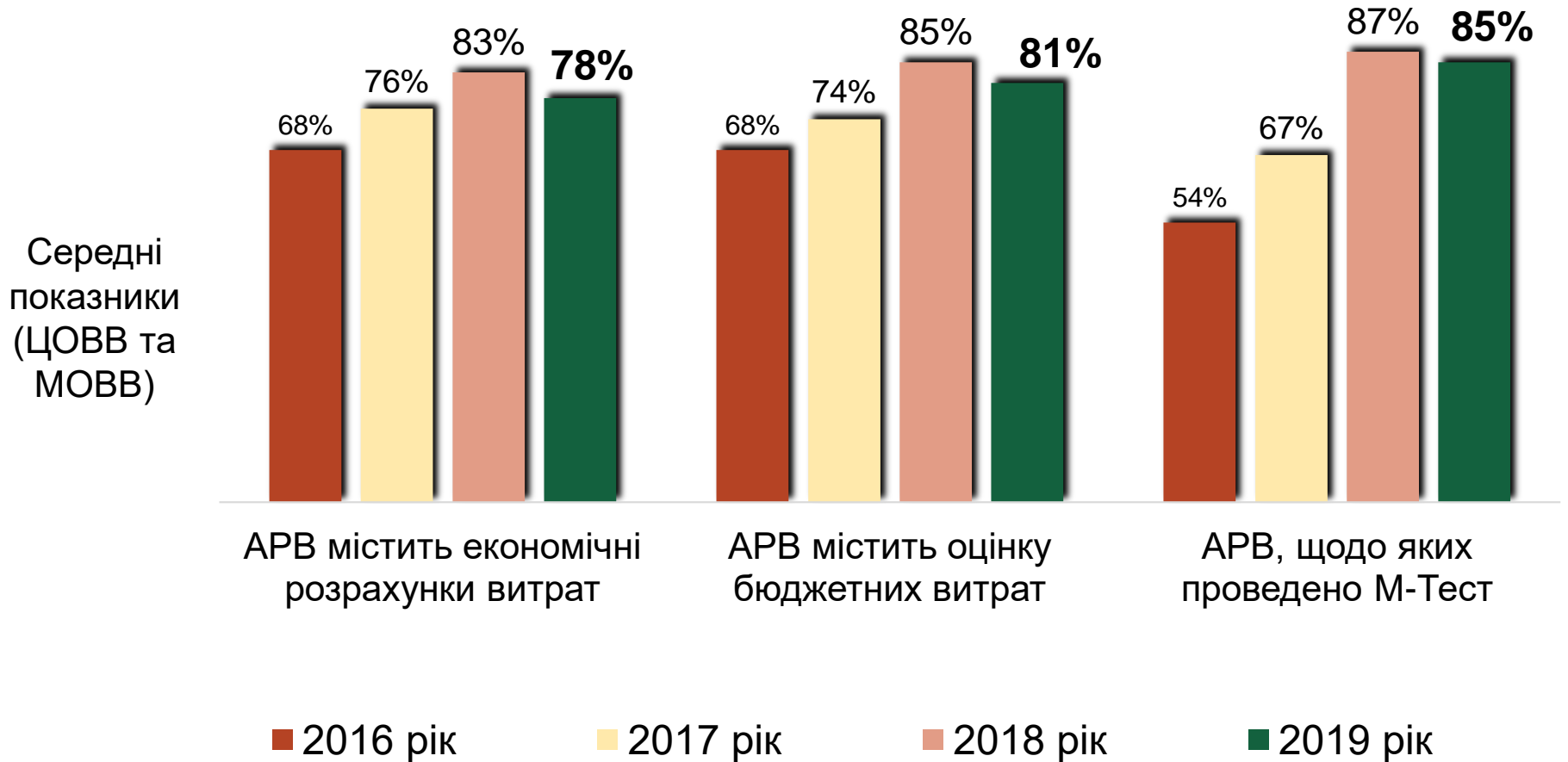

Не погоджено ДРС:

Виконання вимог Методики та Аналізу регуляторного впливу (АРВ)

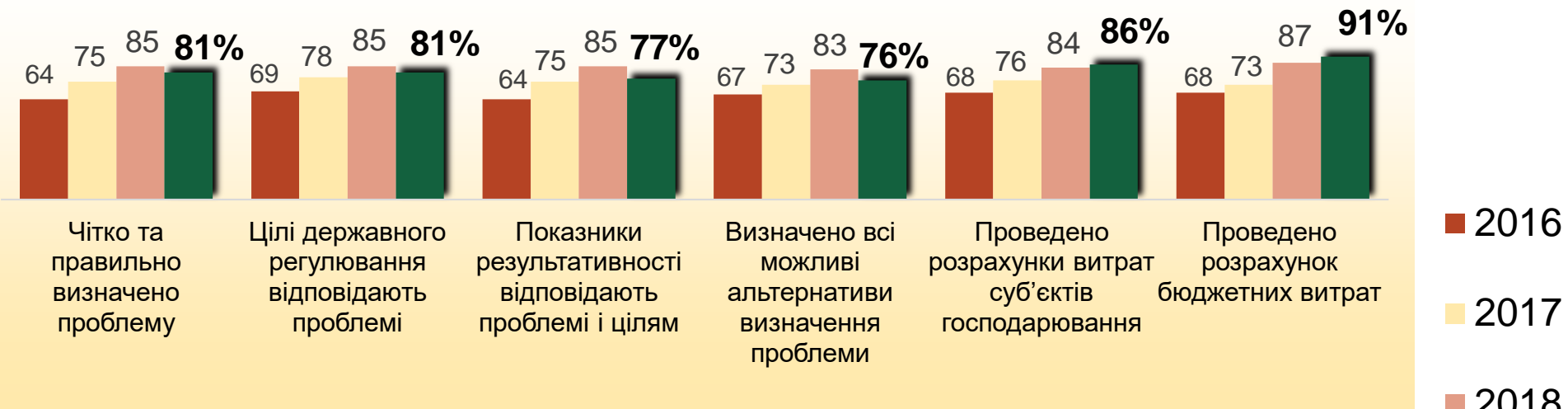
Основні показники якості підготовки АРВ

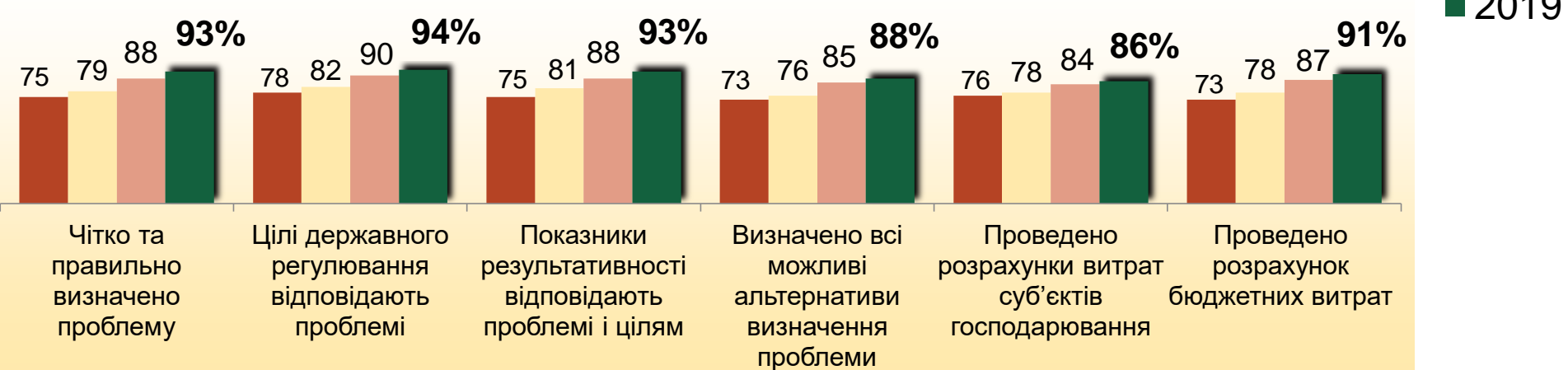
Виконання вимог Методики та Аналізу регуляторного впливу (АРВ)

Основні показники якості підготовки АРВ

Центральні органи виконавчої влади

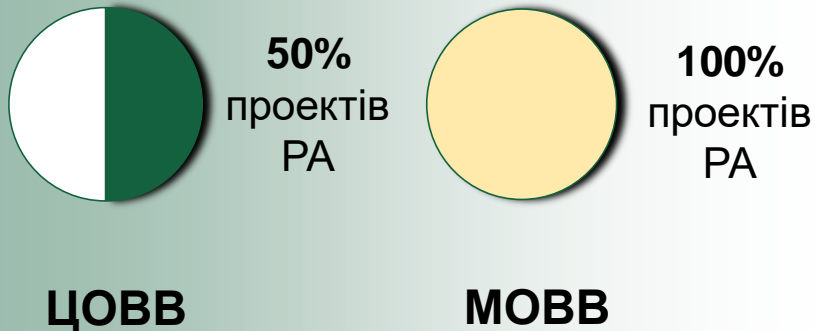

Місцеві органи виконавчої влади

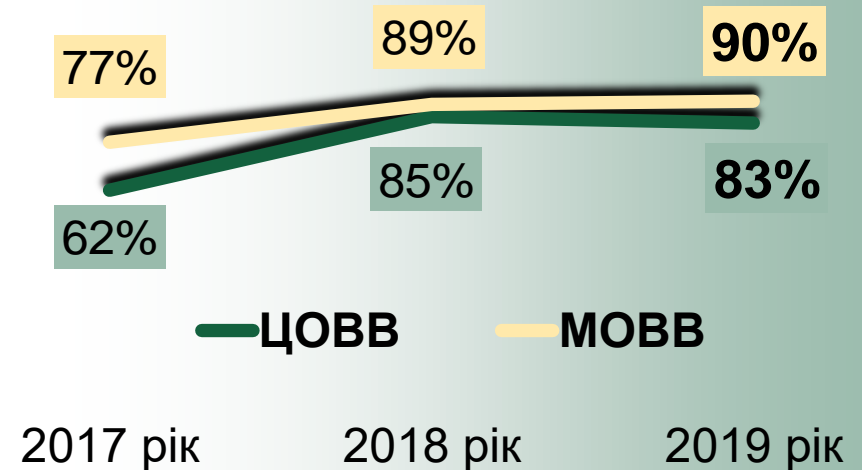

Дотримання Методики щодо підготовки М-Тесту

М-тесту потребували:

Фактично здійснено М-тест* :

М-тест як один із аспектів оцінки ефективності проекту регуляторного акта:

- дозволяє виміряти вплив регулювання на суб'єктів малого підприємництва,
- оцінити витрати, які вони понесуть внаслідок впровадження регулювання,
- розглянути можливість застосування компенсаторних механізмів для малого бізнесу

* М-тест проводиться у випадках, коли питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання, перевищує 10%

Аналіз вигод та витрат від запровадження регулювань

ДРС
попереджено
впровадження
додаткового
навантаження на бізнес:

2019 рік
майже
33,1 млрд. грн.

2018 рік
майже
43,5 млрд. грн.

ТЕНДЕНЦІЯ

✓ зменшення
кількості проектів,
спрямованих на
дерегуляцію
господарської
діяльності та
лібералізацію
бізнес-клімату

✓ зменшення
орієнтовної
загальної вигоди від
запровадження
регулювань

Орієнтовна загальна вигода від дерегуляції

**у 2019 році складе
409 млн. грн.**

(в 4 рази менше, ніж в
2018 році
та у 28 разів менше,
ніж у 2017 році)

11,4 млрд. грн.

1,6 млрд. грн.

409 млн. грн.

2017 рік

2018 рік

2019 рік

Рейтинг дотримання ЦОВВ вимог та принципів державної регуляторної політики

Проаналізовано дотримання:

- ✓ принципу передбачуваності регуляторної діяльності
- ✓ відповідності проектів регуляторних актів вимогам та принципам державної регуляторної політики
- ✓ вимог оновленої методології проведення аналізу впливу при підготовці проектів регуляторних актів
- ✓ вимог щодо обов'язковості погодження проектів актів з ДРС
- ✓ здійснення регуляторними органами відстеження результативності дії регуляторних актів

* підсумковий рейтинг по окремих ЦОВВ не визначався з причин неможливості проведення оцінки окремих складових реалізації регуляторної діяльності відповідними регуляторними органами

Рейтинг дотримання МОВВ вимог та принципів державної регуляторної політики

Проаналізовано дотримання:

- ✓ принципу передбачуваності регуляторної діяльності
- ✓ відповідності проектів регуляторних актів вимогам та принципам державної регуляторної політики
- ✓ вимог оновленої методології проведення аналізу впливу при підготовці проектів регуляторних актів
- ✓ вимог щодо обов'язковості погодження проектів актів з ДРС
- ✓ здійснення регуляторними органами відстеження результативності дії регуляторних актів

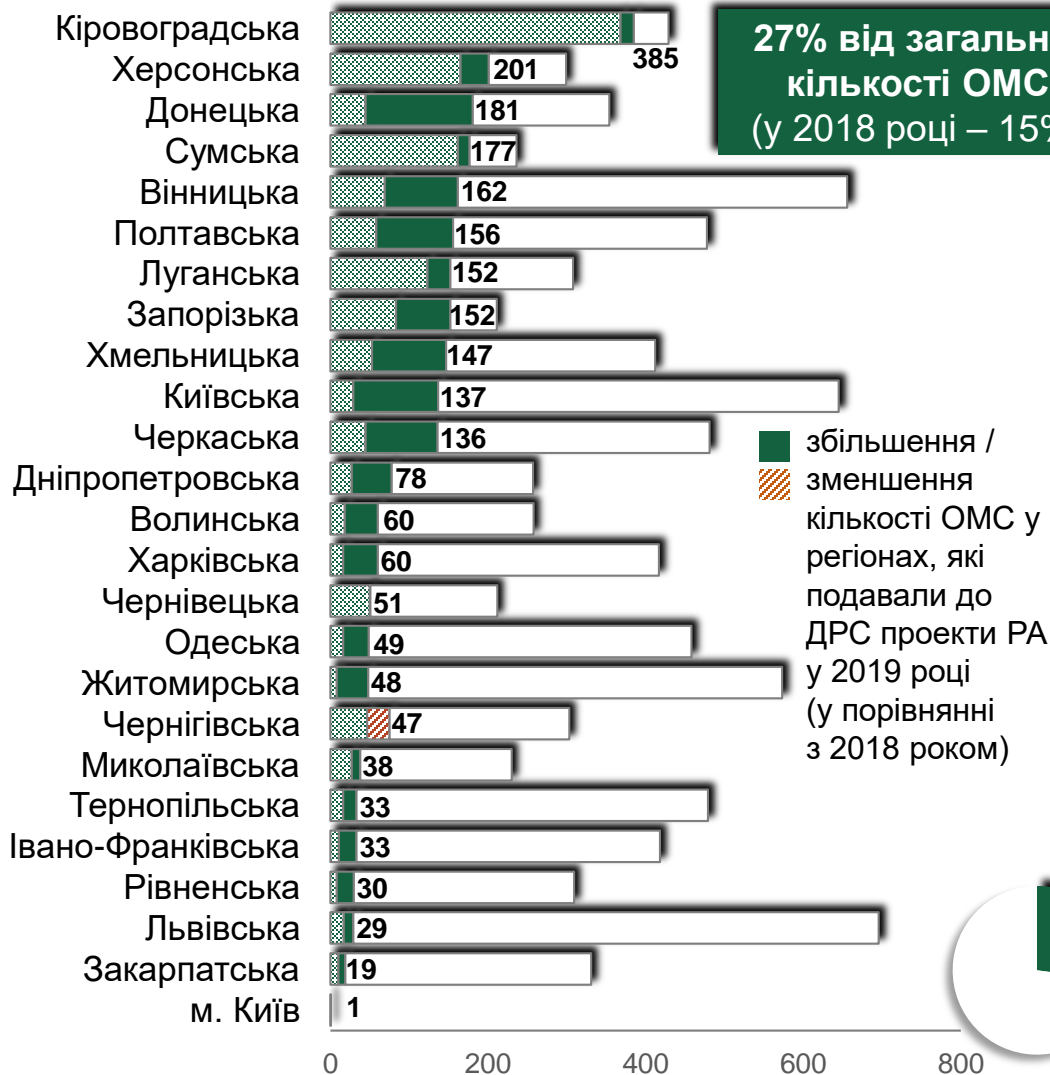

* підсумковий рейтинг по відповідних регіонах не визначався з причин неможливості проведення оцінки окремих складових реалізації регуляторної діяльності в регіоні

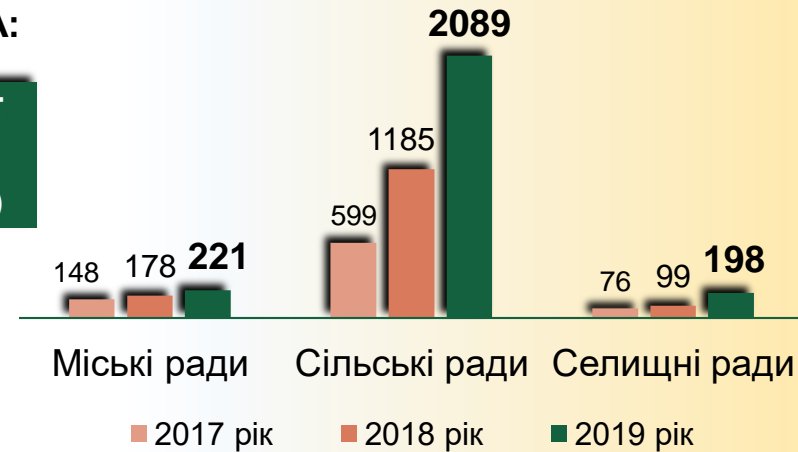
Регуляторна діяльність органів місцевого самоврядування

Рівень регуляторної активності ОМС:

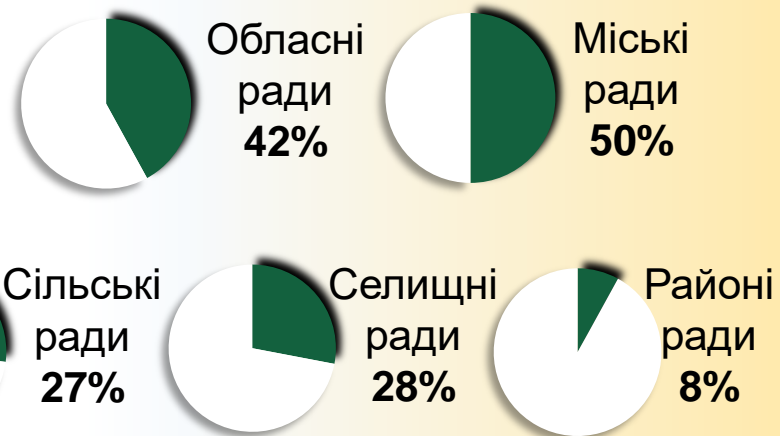
Кількість ОМС у регіонах, які подавали до ДРС проекти РА:

27% від загальної кількості ОМС (у 2018 році – 15%)

У 2019 році до ДРС проекти РА подавали **2561 ОМС**

Регуляторна діяльність органів місцевого самоврядування

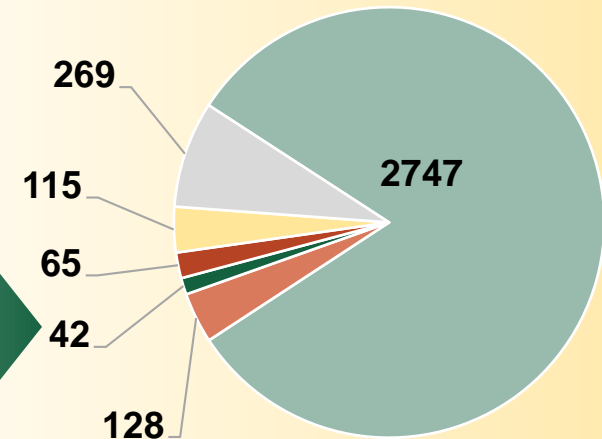
Кількість опрацьованих ДРС проектів РА ОМС:

У 2019 році ДРС опрацьовано **3431 проект РА**

(на 72% більше ніж у 2018 році, враховуючи загальне скорочення ОМС на 4%)

Регуляторна діяльність органів місцевого самоврядування у 2019 році за сферами регулювання

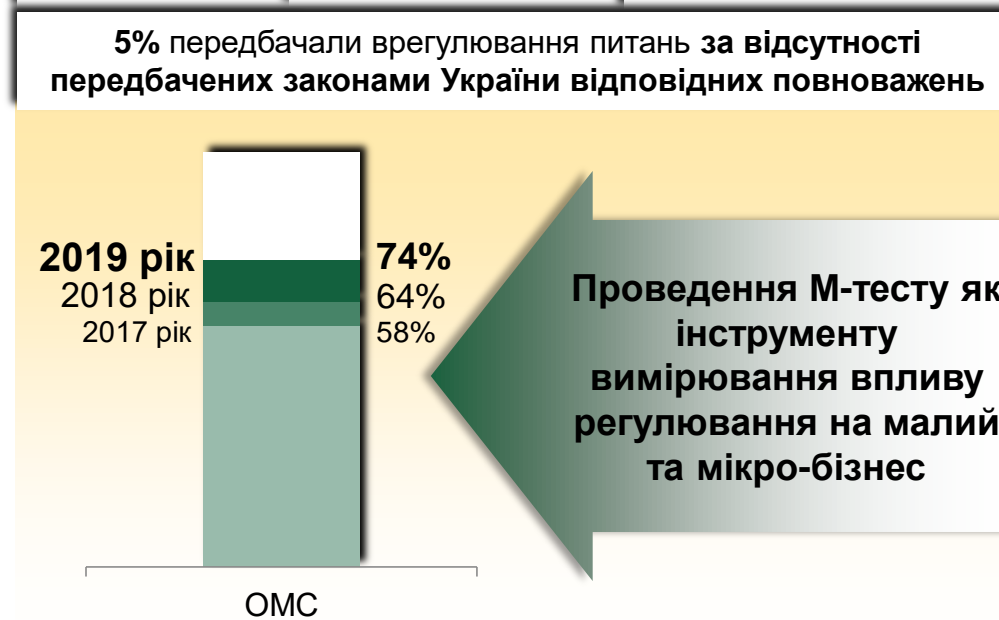
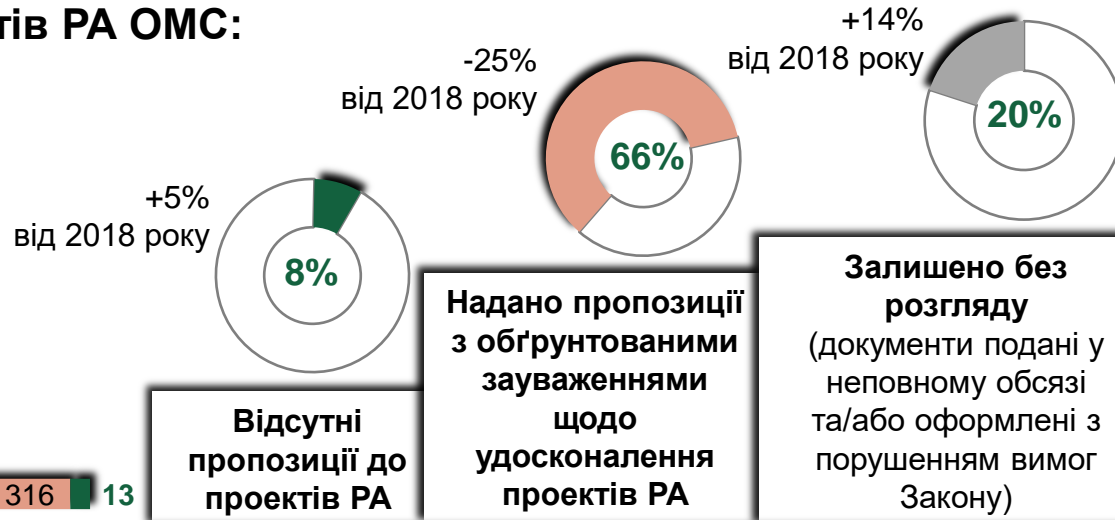
- встановлення місцевих податків і зборів
- оренда майна комунальної власності
- розміщення реклами
- пайова участь у розвитку інфраструктури
- благоустрій населених пунктів
- інші

Регуляторна діяльність органів місцевого самоврядування

Державна регуляторна політика

У 2019 році ДРС опрацьовано 3431 проект РА:

Результати опрацювання проектів РА ОМС:

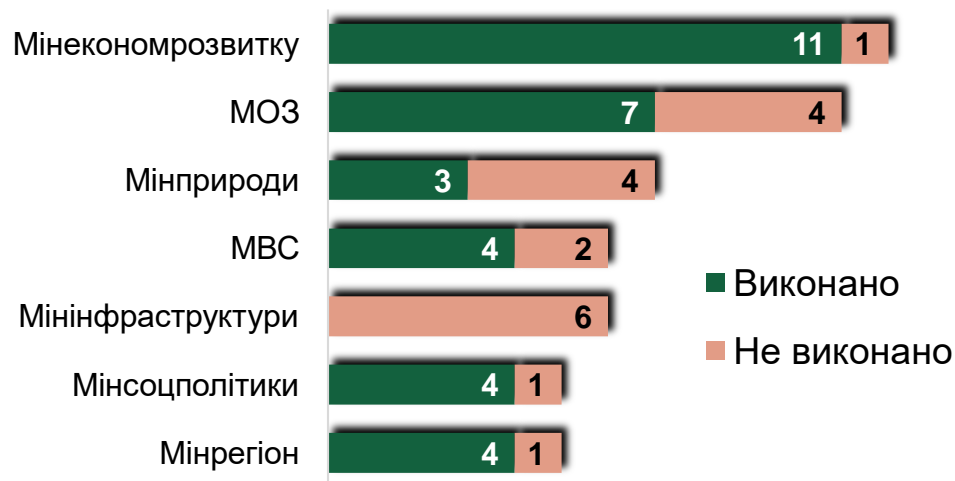

Проведення М-тесту як інструменту вимірювання впливу регулювання на малий та мікро-бізнес

План заходів щодо дерегуляції господарської діяльності

Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23.08.2016 № 615 «Про затвердження плану заходів щодо дерегуляції господарської діяльності та визнання такими, що втратили чинність, деяких розпоряджень Кабінету Міністрів України»

Результати виконання Плану (2016-2019 роки):

Повністю План виконали 9 ЦОВВ: Мінагрополітики, НКРЗІ, Мінфін, Держспецзв'язку, Антимонопольний комітет, ФДМУ, МОН, НКРЕКП та Міненерговугілля.

Основні досягнення:

спрощення умов провадження підприємницької діяльності у сферах інформаційних технологій та телекомунікацій, спрощення процедури доступу до кабельної каналізації електрозв'язку;

спрощення умов провадження підприємницької діяльності у будівельній галузі, скорочення часових витрат на отримання дозволу на будівництво, зниження вартості процедури, а також підвищення рівня автоматизації;

удосконалення процедури державного нагляду (контролю) за регулюванням господарської діяльності.

Захист прав та законних інтересів суб'єктів господарювання, порушених внаслідок дії регуляторних актів

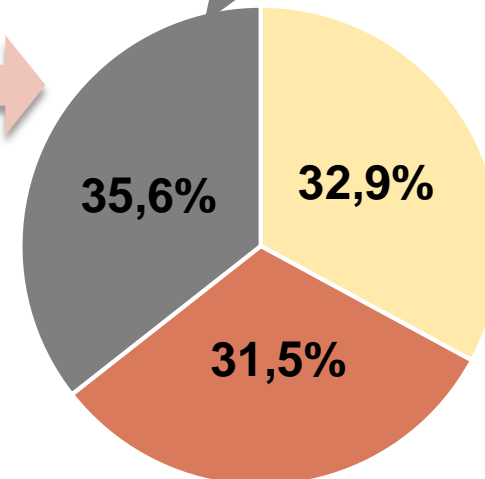
Дерегуляція

Опрацьовано 196 звернень суб'єктів господарювання та їх об'єднань щодо необхідності усунення перешкод у веденні господарської діяльності

Проведено експертизу 39 регуляторних актів ЦОВВ, 6 – МОВВ

Проаналізовано 122 рішення ОМС

Вжито 100% відповідних заходів реагування

Рішення ОМС прийнято за відсутності повноважень, визначених Конституцією та законами України у відповідних сферах регулювання

Рішення ОМС не містять норм регуляторного характеру

Рішення ОМС прийнято з порушенням вимог регуляторного законодавства

Захист прав та законних інтересів суб'єктів господарювання, порушених внаслідок дії регуляторних актів

Експертиза

39 регуляторних актів ЦОВВ та 6 – МОВВ.

Аналіз 122 рішень ОМС

Заходи реагування ДРС

П'ять рішень ДРС про необхідність усунення порушень принципів державної регуляторної політики

Результатами застосування ДРС такого механізму прикладного дерегулювання у 2019 році стало:

зупинення дії Умов конкурсу з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах, що не виходять за межі території Могилів-Подільського району (внутрішньорайонні маршрути), які не відповідали вимогам законодавства

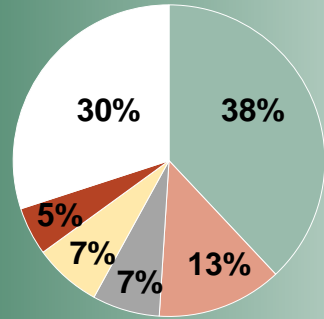
зупинення дії додаткового адміністративного та регуляторного навантаження щодо необґрунтованих обстежень для закладів торгівлі, громадського харчування на території Новоархангельського району Кіровоградської області

зупинення дії обмежуючих норм для закладів вищої освіти щодо можливості набору на навчання іноземців та осіб без громадянства

Захист прав та законних інтересів суб'єктів господарювання, порушених внаслідок дії регуляторних актів

Тематика рішень ОМС, прийнятих з порушенням законодавства

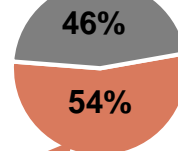

- встановлення місцевих податків і зборів
- відчуження (списання, передача, надання) майна комунальної власності
- затвердження правил благоустрою
- встановлення орендної плати
- затвердження порядків пайової участі замовників у розвитку інфраструктури населених пунктів
- інші питання

Проведено моніторинг офіційних сайтів ОМС

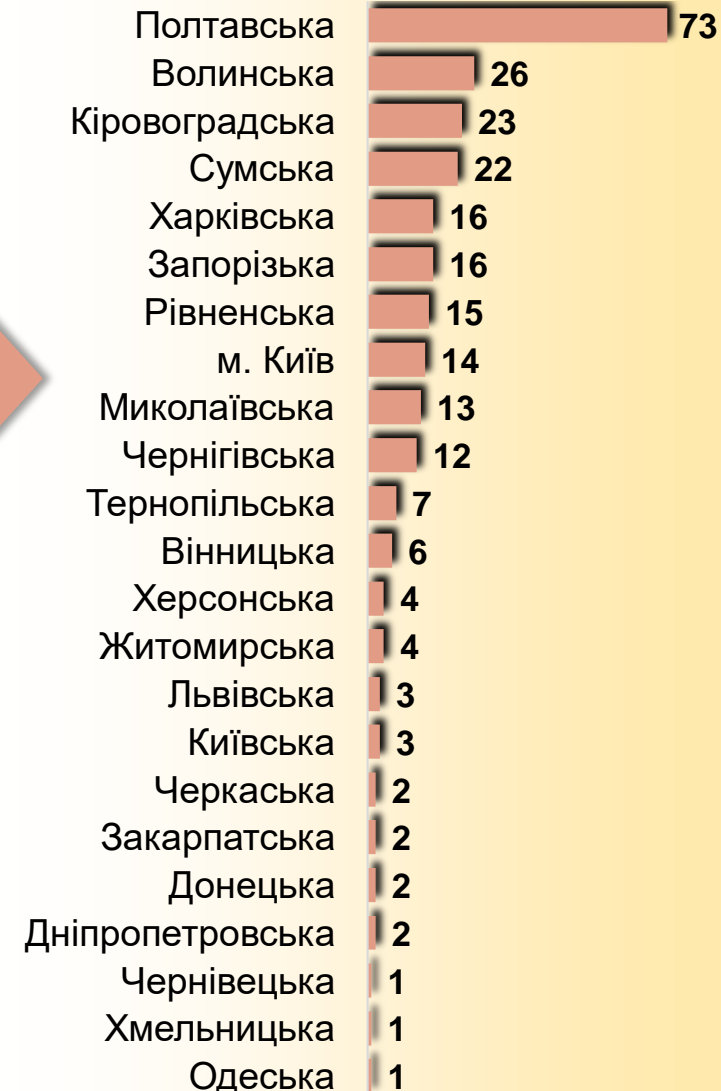
Виявлено 268 рішень ОМС, прийнятих з порушенням законодавства

прийнято за відсутності відповідних регуляторних повноважень

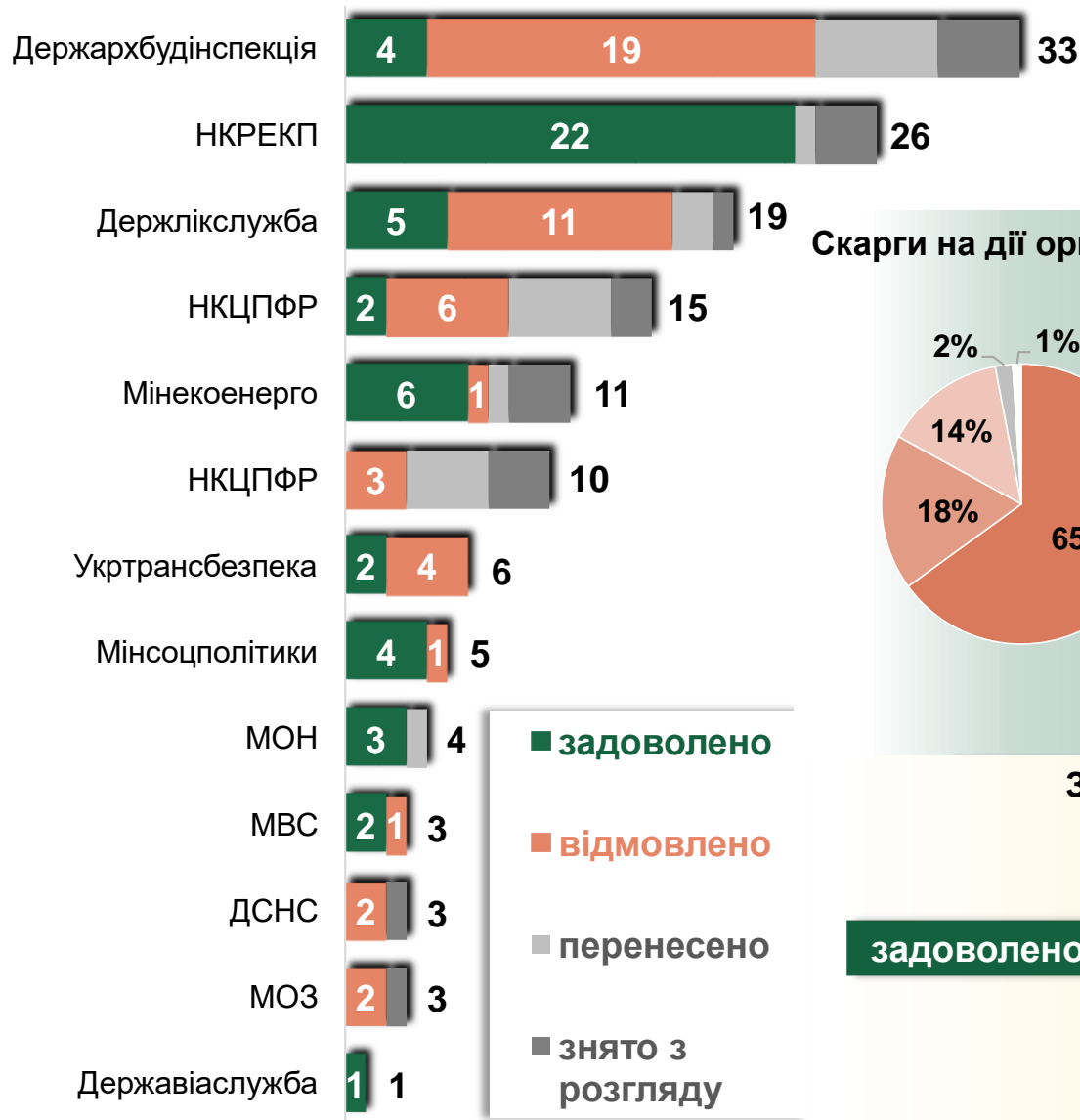
прийнято з недотриманням вимог регуляторного законодавства

Рішення ОМС, прийняті з порушенням законодавства, щодо яких ДРС вжито заходів реагування

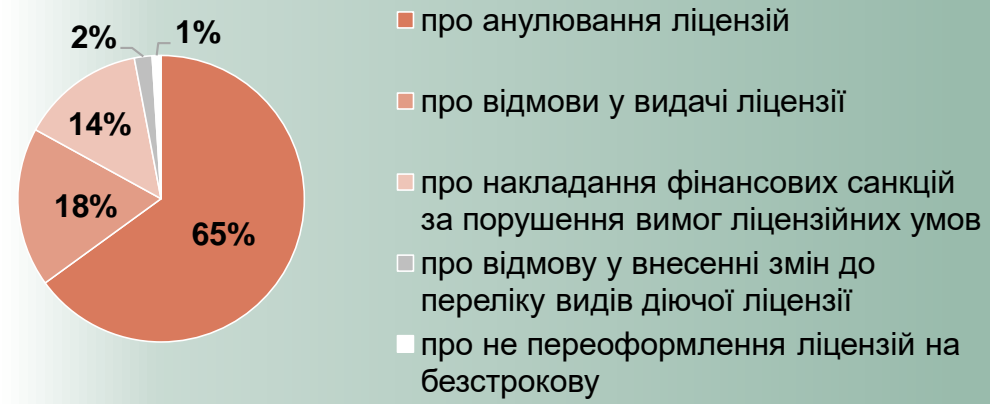

Експертно-апеляційна рада з питань ліцензування

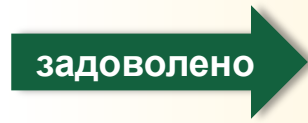
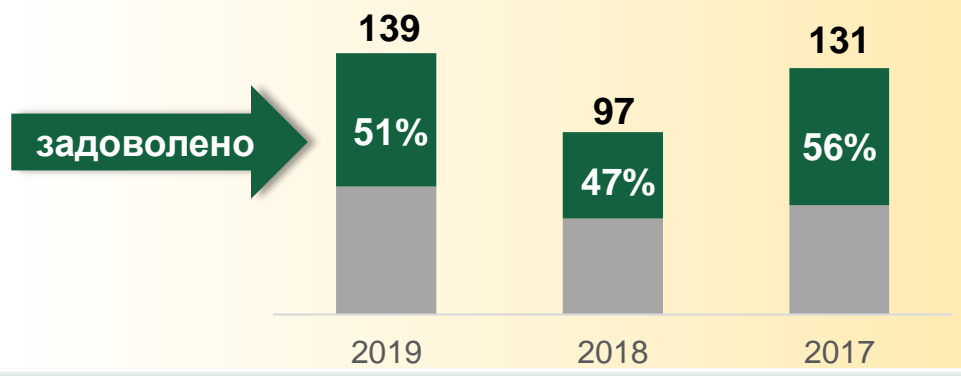
Розгляд апеляцій та інших скарг здобувачів ліцензії, ліцензіатів на дії органу ліцензування або інших заявників щодо порушення законодавства у сфері ліцензування

Скарги на дії органів ліцензування щодо прийнятих рішень:

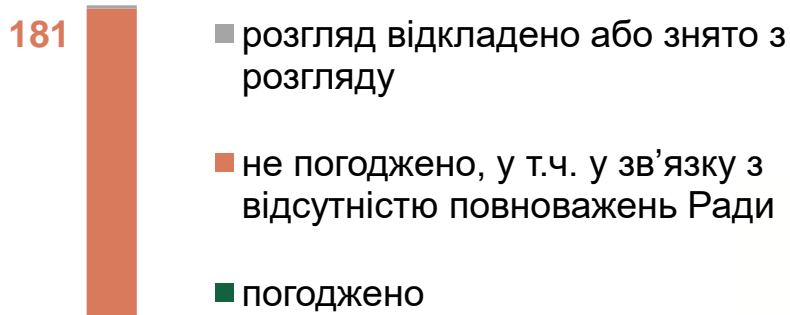
Загальна кількість апеляцій та скарг:

Експертно-апеляційна рада з питань ліцензування

Розгляд звернень органів ліцензування

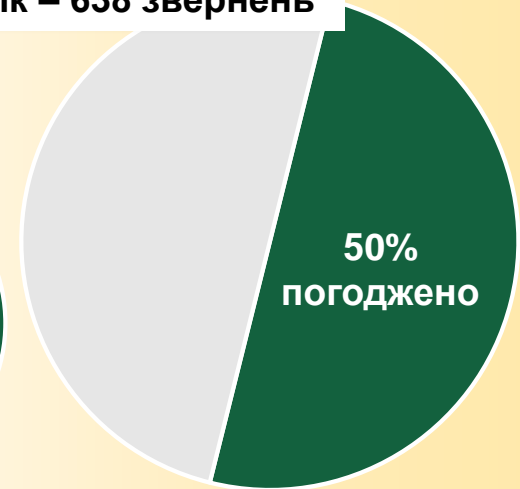
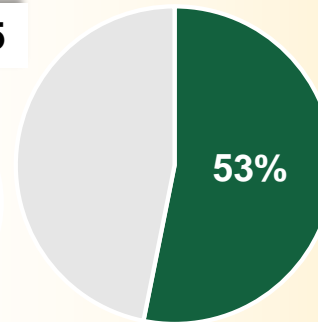
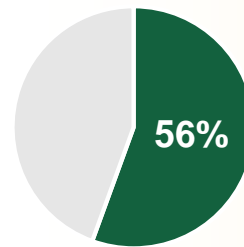
щодо надання погодження на проведення позапланових перевірок додержання ліцензіатами вимог ліцензійних умов

2019 рік – 638 звернень

2018 рік – 175

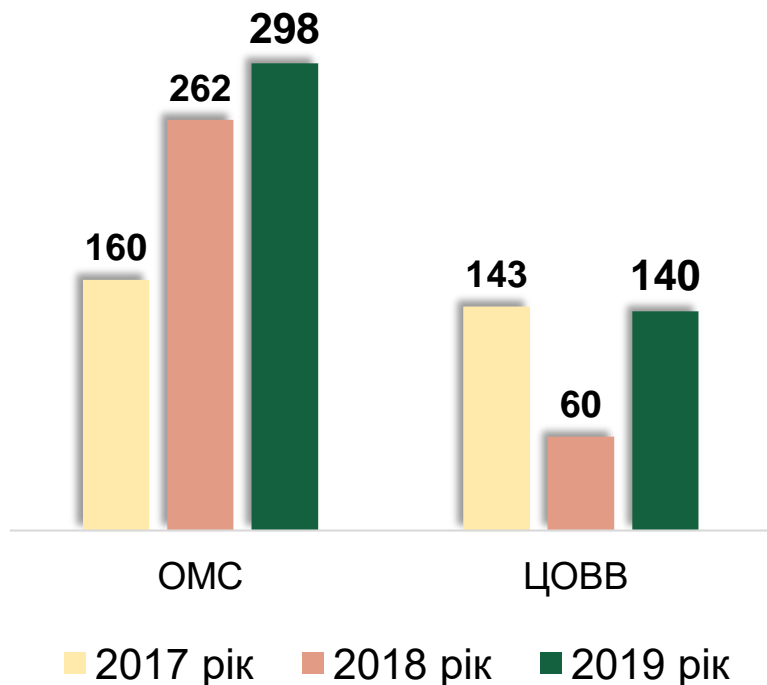
2017 рік – 135

Експертиза проектів регуляторних актів, пов'язаних з видачею документів дозвільного характеру

Тематика проектів рішень ОМС з питань дозвільної системи, які надходили на погодження до ДРС:

Загальна кількість проектів законодавчих та нормативно-правових актів з питань дозвільної системи, які надходили на погодження до ДРС:

Ризик-орієнтований підхід до здійснення заходів державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності

У разі ПЛАНОВИХ заходів:

1. Наявність річного плану
- 2. Критерії ризику, які впливають на періодичність проведення заходів ДНК**
3. Періодичність проведення заходів ДНК
4. Попереднє письмове повідомлення суб'єкта господарювання про проведення заходу ДНК
5. Перелік питань, які можуть бути перевірені
- 6. Уніфікована форма акту**
7. Обмеження тривалості проведення заходу ДНК

Процедури, обов'язкові для органу державного нагляду (контролю):

У разі ПОЗАПЛАНОВИХ заходів:

1. Проведення заходів ДНК виключно з встановлених Законом підстав
2. У разі проведення заходу ДНК за зверненням фізичної особи – наявність погодження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у відповідній сфері державного нагляду (контролю)
3. Обмеження кола питань, що можуть бути перевірені: виключно ті, які стали підставою для проведення заходу ДНК
4. Заборона проведення повторного заходу з тих самих підстав
5. Обов'язковість надання для ознайомлення підстав проведення заходу (в тому числі й звернення фізичної особи, якщо захід здійснюється за таким зверненням)
- 6. Уніфікована форма акту**
7. Обмеження тривалості проведення заходу ДНК

Ризик-орієнтований підхід до здійснення заходів державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності

Моніторинг приведення органами державного нагляду та контролю нормативно-правових актів у відповідність до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»

Критерії ризику

Уніфіковані форми актів

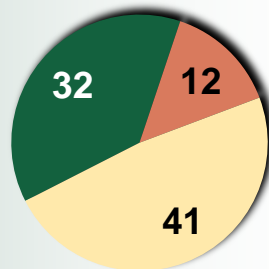
Перевірка

Державний нагляд (контроль)

Постанова КМУ від 10.05.2018 № 342 «Про затвердження методик розроблення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю), а також уніфікованих форм актів, що складаються за результатами проведення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю)»

85 сфер державного нагляду (контролю):

Станом на 01.01.2020

у **73 сферах державного нагляду (контролю)**

Урядом затверджено **критерії, за якими оцінюється ступінь ризику** від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю), із них:

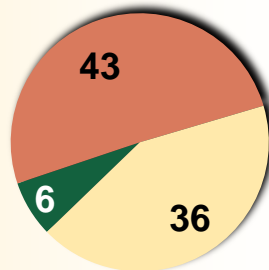
■ у **32 сферах державного нагляду (контролю)**

органами державного нагляду (контролю) затверджено **уніфіковані форми актів**, що складаються за результатами проведення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю)

■ у **12 сферах державного нагляду (контролю)**

критерії та уніфіковані форми актів не затверджені

Станом на 01.01.2019

Перевірки ДРС дозвільних органів, органів ліцензування та органів державного нагляду (контролю)

Державний нагляд (контроль)

Кількість проведених перевірок:

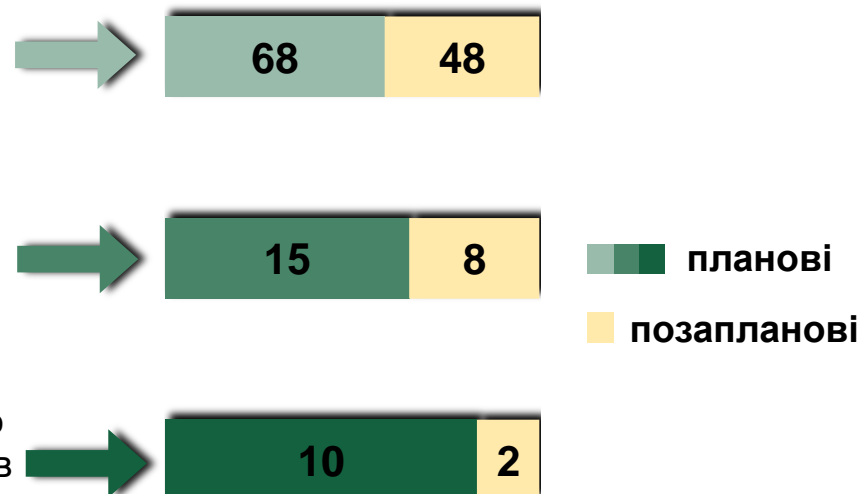

- перевірки додержання органами ліцензування вимог законодавства у сфері ліцензування господарської діяльності
- перевірки додержання дозвільними органами вимог законодавства з питань видачі документів дозвільного характеру
- перевірки додержання органами нагляду (контролю) вимог Закону України "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності" в частині здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності

Кількість складених протоколів про адміністративні порушення:

Плановість проведених у 2019 році перевірок:

■ планові
■ позапланові

- ❑ **Підвищення якості підготовки проектів регуляторних актів та аналізів регуляторного впливу до них**, в тому числі, шляхом визначення в АРВ компенсаторних заходів у разі, якщо від запровадження регулювання прогнозується надмірне навантаження на малий бізнес.
- ❑ **Здійснення заходів, спрямованих на втрату чинності положень регуляторних актів, які ускладнюють ведення господарської діяльності.**
- ❑ **Методична робота з регуляторними органами** щодо підвищення якості аналізу регуляторного впливу, необхідності запровадження компенсаторних механізмів для суб'єктів малого підприємництва.
- ❑ Активізація діяльності регуляторних органів в частині виконання заходів з **відстеження результативності прийнятих регуляторних актів** з обов'язковим здійсненням розрахунків витрат суб'єктів господарювання на виконання вимог регулювання.

- ❑ Активізація роботи у сфері **перегляду регіональних регуляторних актів.**
- ❑ Моніторинг стану виконання **заходів щодо дерегуляції господарської діяльності.**

- ❑ **Забезпечення реалізації державної політики з питань ліцензування та дозвільної системи у сфері господарської діяльності:**
 - участь у приведенні законів, інших нормативно-правових актів, які регулюють відносини, пов'язані з ліцензуванням та дозвільною системою у сфері господарської діяльності, у відповідність із законами України «Про ліцензування видів господарської діяльності», «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності»;
 - забезпечення діяльності Експертно-апеляційної ради з питань ліцензування, як колегіального органу при Державній регуляторній службі України.

- ❑ **Зосередження на ризикорієнтованому підході до здійснення державного нагляду (контролю):**
 - проведення планових та позапланових перевірок дозвільних органів, органів ліцензування та органів державного нагляду (контролю);
 - моніторинг приведення органами державного нагляду та контролю нормативно-правових актів у відповідність до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» та постанови Кабінету Міністрів України від 10.05.2018 № 342 «Про затвердження методик розроблення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю), а також уніфікованих форм актів, що складаються за результатами проведення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю)».